

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

06. november 2018

UKA2018/41

Nunatsinni aatsitassarsiornermi uranimik aatsitassallu allanik ulorianartunik qinngornertalinnik saniatigut tamakkiisumilluunniit piiaasoqarsinnaalissanersoq pillugu innuttaasunik taasitsisoqarnissaanik siunnersuut, taasitsinissarlu sioqqullugu inuit ilisimasanik tamakkiinerusunik tunngavisseqqullugit arlaannaannut attuumassuteqanngitsumik suliamillu ilisimasaqarnermik il-luinnaasiungittumillu tunngaveqartumik paasitsinsiaanerit aallarteqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai)

IA-ip inatsisartuutaasa aatsitassat uranitallit pillugit piiaasoqarsinnaasoqassanersoq pillugu innuttaasunik taasititserusupput.

Nuna manna demokratiskiumik ingerlatsivusoq, tassa tamat oqartussaaqataanerannik tunngaveqarpoq tamannalu inatsisartoqarnikkut atuuppoq. Inuit qinikkatut issiaterusutatik, politikkikkut katersuuffigerusutatik aammalu siunnerfinnik ersarissumik siunnerfeqarsorisatik qinerlugit nunamik aqtuttussaminnik toqqaasarput.

Nunap inuisa nunamik pisuussutai atorluassavai nunap inuisa imminut napatissinnaasunngorlugit atugassiaammata piginnittuummatalu.

Nunap inuisa pisuussutertik ersisaarutiginagu isumatusaartumik atussavaat innuttaminut iluaqutisanngorlugu. Nunap inuisa pigisatik isummersorfigissavaat isumatusaartumik. Nunap inuisa pigisaminnik aaliangersaasinnaasuussapput kinguaassat imminut napatissinnaasut pilersikkumallugit. Nunap inuisa sinniisumik anguniagaannut tunuliaqutsiissapput nunartik pillugit.

Anguniakkat erseqqissut, siunnerfiit erseqqissut aammalu inuussutissarsiorsinnaanikkut aqqtissat erseqqissut inuiaqatigiinnut sassaalliuutigineqarlutik qinersisartuminnut apuuttarpaat.

Tassa taamaappoq demokratiimik tunngaveqarluni inuiaqatigiinnut sullittussat tunngavii qinersisartut toqqissillutik toqqarsinnaasaannik aallaavilik.

Inuiaat ataqatigiit ilisarnaativissuat tassaavoq allatut isumaqaraanni taava avissaartuunnersuarmik oqartarlutik. Allatut isumaqarneq ajunngilaq. Allatut isumaqaraanni isumaqalersitsiniartarneq avisaaartuunnissaarsuaq, isumaqanngilanga inuiaqatigiit toqqaasimanerink isummersortussaminnut, aqutsisussaminnut aammalu anguniagaannut ataqqinninnerusoq. IA-kkunniit allaanerungaartumik isumaqartoqarsinnaavoq soorlu aamma IA-kkut allaanerungaartumik allaniit isumaqarsinnaasut, tamanna namminerisamik ajunngilaq.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Inatsisartuni amerlanerussuteqartut aaliangiinerat ataqqisassaavoq ataqqvivarpu. Inatsisartut inatsisartuni amerlanerussuteqartut aaliangiinerat aallaavigalugu ingerlatsineq akueraarpuk tunaartaralugulu. Aaliangiinerit aaliangerneqareersut allatut inerneqarumaarnissaanik kissaateqarneq namminerisamik apeqqusinngilarput kisiannili isumaqanngilagut inatsisartut aaliangereersimasai apeqquserlugit allatut aaliangiisitsisarniarnerit isumaqataafffiginngilagut. Allatut isumaqarneq ajoriffissaqtinngilarput namminerlu aaliangiisimaneq isumaqataafffiginngikkaanni killormuanik siunnersuuteqartoqarsinnaavoq sulissutigalugulu amerlanerussuteqalersinnaaneq. Amerlanerussuteqarsinnaanngikkaanni innuttaasut taasitinneqarneratigut isumaqarpugut amerlanerussuteqartut isummersimancerat akerlilerlugu allatut isummersitsiniarneq. Qinikkatut suliassarput suliariissuarput, tassalu aaliangiinerit pisariaqartut aaliangissallugit innuttaasut sinnerlugit, innuttaasut sinniisorimmatigut.

Taamanikkut 2013-mi uranitalinnik attueqqusinngilluinnarnerup atorunnaarsinnejnarnerata kingorna IA-kkormiut inatsisartuni naalakkersuisuniluunniit uranitalinnik attueqqusinngilluinnarnerup eqquteqqinissaanik nipeqarsinnaasumik siunnersuusiornikuunngillat massa aatsitassanut naalakkersuisuutitaqaraluarlutiluunniit tamanna qaqinngilaat.

Nunatsinni aatsitassanut inatsit erseqqissuuvoq, toqqissisimasumik sinaakkutissiisooq. Tamanna aatsitassarsiornermi suniluunniit malinneqassaaq, taamaanngippat aallartitsisoqassanngilaq.

Nunap aqunneqarnerani isumaqataafffiginngisat tamaasa inuaqatigiinnut taassisutigisalerniarutsigut inatsisartoqarneq sumiilissava. Aaliangigassat aaliangertariaqartut aaliangertassapput. Ilaatigut ilai isumaqataasut ilai isumaqataanngitsut.

Qulequutanut isumaqataafffiginngisat pineri tamaasa taasitsisalissuugut? Naamik taamatut isumaqanngilagut. Isumaqarpugut siunnersuutip arlaleriarluni qaquinneqartareersoq, pinerillu tamaasa inatsisartuni amerlanerussuteqartut taasinermikkut amerlanerussuteqartunit ilalerneqarneq ajorpoq. Tassa taamaappoq.

Isumarput erseqqippoq, ilaasa isumaqatigissanngilaat tamanna namminerisamik ajunngilaq. Allatut isumaqarneq ataqqvivarput.

Siunnersuut tapersinngilarput.